

Datum doručení: 28. 11. 2025

Centrální číslo jednací: PS20250001825

Věc: Matrikářská zkouška u poslanců

Žádost

(...)

Žádost o poskytnutí informace

(dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím)

(...)

Odpověď

(...)

Vážená paní,

potvrzujeme, že Kancelář Poslanecké sněmovny přijala prostřednictvím elektronické podatelny z emailové adresy dne 28. listopadu 2025 Vaši žádost o poskytnutí informace, podanou podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“).

Přestože Vaše žádost neobsahuje veškeré náležitosti stanovené v § 14 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím, povinný subjekt ji jako takovou přijal a v dané věci Vám poskytuje níže uvedené informace.

Ve Vaší žádosti uvádíte následující, citujeme:

„Dobrý den, obracím se na Vás s žádostí o poskytnutí informace. Ráda bych zjistila, kteří poslanci Poslanecké sněmovny mají k dnešnímu dni složenou zkoušku zvláštní odborné způsobilosti pro vedení matrik (tzv. matrikářskou zkoušku), případně jiné ekvivalentní osvědčení, které je oprávněuje oddávat snoubence bez přítomnosti matrikáře. Pokud Poslanecká sněmovna tuto informaci neeviduje, prosím o sdělení, na který konkrétní úřad nebo oddělení je vhodné se obrátit. Děkuji Vám za pomoc a za Vaši odpověď.“

V souladu s Příkazem č. 4/2010 vedoucího Kanceláře Poslanecké sněmovny, v platném znění, je k vyřízení Vaší žádosti příslušné Samostatné oddělení styku s veřejností Kanceláře Poslanecké sněmovny.

K Vašemu dotazu je možno konstatovat, že poslanci a senátoři jsou osobami oprávněnými oddávat snoubence nikoli na základě absolvování zkoušky odborné způsobilosti, nýbrž přímo na základě zákona. Toto zákonné zmocnění je obsaženo v § 11a zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o matrikách“), jehož znění je následující:

§ 11a

(1) Snoubenci projeví vůli, že spolu vstupují do manželství před

a) starostou, místostarostou nebo pověřeným členem zastupitelstva obce, městské části hlavního města Prahy, městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města, které jsou matričním úřadem, a to pouze ve správním obvodu tohoto matričního úřadu,

b) starostou, místostarostou nebo pověřeným členem zastupitelstva obce, městské části hlavního města Prahy, městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města, které nejsou matričním úřadem, a to pouze ve správním obvodu této obce, městské části hlavního města Prahy, městských obvodů nebo městských částí územně členěných statutárních měst,

c) primátorem hlavního města Prahy, náměstkem primátora hlavního města Prahy nebo pověřeným členem zastupitelstva hlavního města Prahy, jakož i před primátorem statutárního města, náměstkem primátora statutárního města nebo pověřeným členem zastupitelstva statutárního města, a to pouze ve správním obvodu hlavního města Prahy nebo statutárního města.

(2) Snoubenci mohou projevít vůli, že spolu vstupují do manželství, i před poslancem nebo senátorem, a to ve správním obvodu kteréhokoli matričního úřadu. Písemné prohlášení poslance nebo senátora, že přijme jejich prohlášení o vstupu do manželství, předloží snoubenci matričnímu úřadu spolu s tiskopisem podle § 32.

(3) Prohlášení snoubenců podle odstavce 1 a 2, že spolu vstupují do manželství, musí být učiněno v přítomnosti matrikáře matričního úřadu, v jehož správním obvodu se manželství uzavírá.

(4) Požadavek na přítomnost matrikáře se považuje za splněný i tehdy, má-li oddávající odbornou způsobilost matrikáře podle § 9 odst. 1. V případě uzavření manželství podle věty první musí snoubenci předložit oddávajícímu osvědčení, že snoubenci splnili všechny požadavky pro uzavření sňatku. Oddávající je povinen do tří pracovních dnů od uzavření manželství doručit matričnímu úřadu, v jehož správním obvodu bylo manželství uzavřeno, protokol o uzavření manželství.

(5) Manželství se uzavírá v místě a čase určeném obcí pro konání slavnostních obřadů.

(6) Je-li život snoubence přímo ohrožen, snoubenci projeví vůli, že spolu vstupují do manželství před starostou, místostarostou nebo pověřeným členem zastupitelstva obce, městské části hlavního města Prahy, městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města, úředníkem zařazeným do obecního úřadu, poslancem nebo senátorem, a to na kterémkoli místě i bez přítomnosti matrikáře.

Předmětné zákonné zmocnění poslanců a senátorů oddávat snoubence bylo uzákoněno novelizací zákona o matrikách, provedenou zákonem č. 414/2023 Sb., který byl Poslaneckou sněmovnou projednáván v jejím 9. volebním období jako sněmovní tisk 431. Veškeré informace k obsahu uvedeného sněmovního tisku, k předloženým pozměňovacím návrhům, i k průběhu jeho projednávání jsou uveřejněny na webových stránkách Poslanecké sněmovny www.psp.cz, a to v sekci „Jednání a dokumenty“ – „Sněmovní tisky“, kdy nejprve je třeba funkcionalitou „jiné volební období“, umístěnou vpravo nahoře, vybrat 9. volební období, a poté stačí do vyhledávací tabulky vepsat číslo sněmovního tisku 431. Uvedený sněmovní tisk je přímo dostupný na tomto odkazu:

Pro úplnost uvádíme, že oprávnění poslanců a senátorů oddávat snoubence bylo předloženo v rámci pozměňovacích návrhů skupiny poslanců Roberta Králíčka, Ivany Mádllové, Jiřího Havránka, Elišky Olšákové, Davida Šimka a Michala Zuny, přičemž navrhovaná právní úprava byla odůvodněna následovně:

„Navrhuje se, aby nově mohli snoubenci projevit svou vůli o vstupu do manželství i před poslancem nebo senátorem, který bude v konkrétním případě oddávajícím namísto osob uvedených v § 11a odst. 1 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o matrikách“).

Nejde o zásadní koncepční změnu, neboť standardní oddávající jsou též volenými politiky, konkrétně zastupiteli k tomu pověřenými, a především starosty a místostarosty. Lze očekávat, že v praxi půjde spíše o výjimečné případy, v nichž například existuje vztah mezi snoubenci a konkrétním členem zákonodárního sboru, a proto snoubenci budou mít zájem, aby je oddal právě on.

Poslanec nebo senátor bude moci dotyčné snoubence oddat ve správním obvodu kteréhokoli matričního úřadu, není totiž důvod toto oprávnění jakkoli územně omezovat.

Předpokladem je v každém konkrétním případě dohoda mezi snoubenci a poslancem nebo senátorem, který by je měl oddat. Aby byla zabezpečena informovanost matričního úřadu, v jehož správním obvodu má být manželství uzavřeno (který tedy bude uzavření sňatku zajišťovat), je třeba, aby mu snoubenci tuto dohodu doložili předložením písemného prohlášení dotyčného poslance nebo senátora, a to spolu s dotazníkem k uzavření manželství, tj. matričním tiskopisem zmiňovaným v § 32 zákona o matrikách. Nebude se jednat o nijak formalizovaný úkon, z předloženého dokumentu (prohlášení) však musí být patrný souhlas konkrétního poslance nebo senátora s oddáním konkrétních snoubenců. Díky tomuto postupu bude matriční úřad vědět, že nemusí pro sňatečný obřad zajistit přítomnost oddávajícího podle § 11a odst. 1, snoubenci budou mít nárok, aby je oddal právě ten zákonodárce, s nímž se na tom dohodli.

Oddávání zabezpečované poslancem nebo senátorem se v ostatních záležitostech souvisejících se sňatečným obřadem bude řídit pravidly obsaženými v občanském zákoníku a v zákonu o matrikách. V rámci tzv. předoddavkového řízení tedy bude prověřeno splnění podmínek pro uzavření manželství (včetně doložení potřebných dokladů ze strany snoubenců). Sňatečný obřad se bude konat v místě a v čase určeném obcí pro konání slavnostních obřadů (bez poplatku). Matriční úřad však může povolit uzavření manželství i na kterémkoli vhodném místě ve svém správním obvodu a v kteroukoli vhodnou dobu, pokud o to snoubenci požádají (v tomto případě za správní poplatek). Sňatečný obřad musí proběhnout veřejně, slavnostně, mj. za přítomnosti 2 svědků a matrikáře. O průběhu sňatku se následně sepiše protokol o uzavření manželství.

V návaznosti na navrhovanou změnu se jeví žádoucí poslance a senátory doplnit též do okruhu oprávněných osob, před kterými by mohli snoubenci projevit vůli vstoupit do manželství, je-li život snoubence přímo ohrožen. Podle stávající právní úpravy je možno přijmout prohlášení snoubenců o vstupu do manželství, pokud je život snoubence přímo ohrožen, před starostou, místostarostou, pověřeným členem zastupitelstva obce (což jsou standardní oddávající) nebo úředníkem zařazeným do obecního úřadu, a to i bez přítomnosti matrikáře.“

S pozdravem